

СПЕЦИАЛНОСТ

ЗВУКОРЕЖИСЬОР ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ И ФИЛМОВО ПРОИЗВОДСТВО

Образователно-квалификационна степен: **МАГИСТЪР**

Професионална квалификация: **ЗВУКОРЕЖИСЬОР**

Срок на обучение: **4 семестъра**

Форма на обучение: **РЕДОВНА**

АНОТАЦИЯ

В магистърската програма „Звукорежисьор за електронни медии и филмово производство” в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство се обучават студенти след придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“/„Магистър“ по специалности в други професионални направления, редовна форма на обучение

Организация на обучението

Учебният план е с общ хорариум 960 ч. и дава общо 120 ECTS кредита, разпределени поравно за четирите семестъра в съответствие с държавните изисквания.

В структурно отношение магистърската програма включва задължителни, избираеми и факултативни дисциплини.

Образователни цели на магистърската програма

Обучението в магистърската програма „Звукорежисьор за електронни медии и филмово производство” има за **цел** да подготви специалисти с образователно-квалификационни параметри, които им дават възможност за пълноценна реализация в звукозаписни студия за производство на CD и DVD, за озвучаване и обработка на звука за електронни медии - радио и телевизия, за производство на документални, анимационни, късометражни и игрални филми, за музикални предавания, за музикални montaje и оформления, за управление на звуковата материя при музикални изпълнения.

Квалификация и кариерно развитие

Студентите, успешно завършили обучението в магистърска програма „Звукорежисьор за електронни медии и филмово производство” са подготвени да извършват специализирана професионална дейност в сферата на звуковата обработка и дизайн.

Завършилите тази магистърска програма ще могат да осъществяват научноизследователска, научно-приложна и художествено-творческа дейност (според изискванията на „Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователни степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ - чл.9 ал.2“) и да получат **професионална реализация** в качеството си на експерти или консултанти както следва:

- Звукорежисьор за радиопредавания;
- Звукорежисьор за телевизионни предавания;
- Звукорежисьор за озвучаване на игрални документални, анимационни и късометражни филми;

- Музикален оформител за озвучаване на реклами;
- Звукорежисьор за звукозаписни студия, за производство на CD и DVD;
- Звукорежисьор за озвучаване на театрални спектакли, концерти, ансамбли и др.;
- Преподаватели във Висши училища за учебни дисциплини в сферата на обработка на звука.

Длъжности:

По националната класификация на длъжностите и професиите в Република България (2011 г.) длъжностите, които магистрите-звукорежисьори могат да заемат, са от:

- единична група 5005 - Тонрежисьор
- единична група 5006 – Звуков дизайнер
- единична група 3009 - Звукооператор, смесител на звукове
- единична група 3010 – Звукотехник
- единична група 3014 - Оператор, аудиосъоръжения
- единична група 3035 – Тоноператор
- единична група 3038 - Първи асистент, звукорежисьор
- единична група 3039 - Специалист, звукови ефекти

Завършилият магистърска степен „Звукорежисьор за електронни медии и филмово производство” има право :

- да специализира в различни форми за следдипломна квалификация и продължаващо обучение;
- да продължи образованието си в образователно-квалификационна степен „доктор”.

СТРУКТУРА НА УЧЕБЕН ПЛАН

Магистър: „ЗВУКОРЕЖИСЬОР ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ И ФИЛМОВО ПРОИЗВОДСТВО”

Първи семестър	ECTS креди ти	Втори семестър	ECTS креди ти
ПЪРВА ГОДИНА			
Задължителни дисциплини			
Звукотехника I част	6.0	Звукотехника II част	6.0
Основи на тонрежисурата I част	6.0	Основи на тонрежисурата II част	6.0
Слухова практика I част	5.0	Слухова практика II част	5.0
Музикална акустика	5.0	Аудиомонтаж	5.0
Избираема учебна дисциплина - 1	4.0	Избираема учебна дисциплина - 1	4.0
Избираема учебна дисциплина - 2	4.0	Избираема учебна дисциплина - 2	4.0
ОБЩО за първи семестър :	30,0	ОБЩО за втори семестър :	30,0
Общо за I-ви и II-ри семестър – 60,0 кредита			
Избираеми дисциплини			
Първа група		Втора група	
Музикален инструмент по избор I част	4.0	Музикален инструмент по избор II част	4.0
Психоакустика - особености на възприятието	4.0	Тренинг на слуха	4.0

Тренинг на музикалния слух	4.0	Музикален анализ	4.0
Аранжиране	4.0	Озвучаване на концерт	4.0
Електронни музикални инструменти	4.0	Озвучаване на театрален спектакъл	4.0
Общ хорариум на дисциплините, които се избират от групата	8,0	Общ хорариум на дисциплините, които се избират от групата	8,0

Общ хорариум на дисциплините, които се избират за първа година 16,0 кредита

ВТОРА ГОДИНА

Задължителни дисциплини

Трети семестър		Четвърти семестър	
Звукозапис в киното и телевизията	6.0	Звукозапис, смесване и мастериране на различни жанрове музика	3.0
Звукотехника и технологии в ефирно студио	6.0	Постпродукция	2.0
Звукорежисура за радиоефир	5.0	Звукорежисура за ефирна телевизия	2.0
Аудиомонтаж	5.0	Избираема учебна дисциплина - 1	4.0
Избираема учебна дисциплина - 1	4.0	Избираема учебна дисциплина - 2	4.0
Избираема учебна дисциплина - 2	4.0	Държавен изпит или защита на дипломна работа	15.0
Общо за трети семестър :	30,0	Общо за четвърти семестър :	30,0

Общо за III-ти и IV-ти семестър – 60,0 кредита

Избираеми дисциплини

Трета група		Четвърта група	
Акустика на музикалните инструменти	4.0	Дублаж	4.0
Саунд дизайн	4.0	Видеомонтаж и афтьрефекти	4.0
Композиция на интерактивна музика	4.0	Обработка на сигнали	4.0
Интеграция и взаимодействие на софтуерни програми	4.0	Технология на звукозаписа на открито	4.0
Общ хорариум на дисциплините, които се избират от групата	8,0	Общ хорариум на дисциплините, които се избират от групата	8,0

Общ хорариум на дисциплините, които се избират за втора година 16,0 кредит а

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИСЦИПЛИНИТЕ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ:

ЗВУКОТЕХНИКА

ECTS кредити: 12,0 (6,0+6,0)

Седмичен хорариум:

I семестър: 2 л+2су

II семестър: 2л +2 су

Форма за проверка на знанията:

Текущ контрол: I

Текуща оценка: II

Семестър: I - II

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:**х. пр. д-р Маргарит Русев**

тел.: +359 73/ 588 511

e-mail: rusev@bnr.bg**Анотация:**

Курсът по „Звукотехника” е насочен към формиране на познания, свързани с традиционните технологии за работа със звука и компонентите, включени в звукозаписното студио. Учебната дисциплина има за цел формиране на умения за самостоятелна разработка на звукозаписен проект, обработката и медийна реализация на курсова работа. Курсът е в две части.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекционния курс студентите изучават теоретичните основи на звукотехниката и технологичния процес на запис и обработка на звука. Работи се с цифров звук, възможностите и приложението на различните софтуерни програми. Разработват се практически задачи за смесване, постпродукция, мастеринг до финализиране на медиен продукт.

В семинарните упражнения се овладяват начални практически умения за реализиране на музикални и медийни проекти. Формират се теоретически познания и практически умения за миксиране на аудио файлове. Придобиват се умения за мастериране в зависимост от стиловете и жанрови особености на музикалния материал.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът дава необходимите знания за технологиите при оборудване на звукозаписно студио, за начина на разположение на отделните компоненти, начинът им на действие и приложимост в звукозаписния процес. Придобиват се познания за компонентите на работната станция; за структурата на звукозаписния процес. Дават се познания за цифровия звук и формати, аналогови конвертори, звукови интерфейси и постпродукционни софтуерни програми, за използваните в практиката аудиоредактори. Формират се практически умения за многоканален запис и аудиомонтаж, аналоговите конвертори, звукови интерфейси и постпродукционни софтуерни програми.

Помощни средства на обучението: видеопрезентационна система, продукционно звукозаписно студио, компютърна работна станция с инсталирани софтуерни и хардуерни звукозаписни системи.

Провеждат се по два теста в средата и в края на всеки от семестрите. Оценяването за първа част и втора част е на база изпълнението на поставените задачи през семестъра.

ОСНОВИ НА ТОНРЕЖИСУРАТА**ECTS кредити: 12, 0 (6,0+6,0)****Седмичен хорариум:****I семестър: 2л+1су****II семестър: 2л+1су****Форма за проверка на знанията:****Текущ контрол: I****Текуща оценка: II****Семестър: I - II****Методическо ръководство****Катедра „Музика”****Факултет по изкуствата****Лектори:****х. пр. д-р Емил Трайчев**

тел.: +359 73/ 588 511

e-mail: art@swu.bg

Анотация:

Курсът по “Основи на тонрежисурата” формира теоретически познания и практически умения относно възникването на звука, разпространението му в акустична среда, записването му, обработката, смесване и мастериране на крайния продукт. Учебната дисциплина има за цел формиране на умения за самостоятелна разработка на звукозаписен проект, обработката и медийна реализация на курсова работа. Курсът е в две части.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекционния курс студентите изучават теоретичните основи на звукообработката, в това число и прилагането на ефекти от гледна точка постигането на определени художествени параметри, изучават се теоретичните основи на аналоговите и цифровите сигнали и връзки.

В семинарните упражнения се овладяват практически умения, свързани с обработката на звука; различните видове говорители, микрофони и стерео микрофонни техники; реализиране на различни видове записи, миксиране и мастериране. Опознават се аналоговите звукозаписни системи и се сравняват с цифровите сигнали и връзки; конфигурират се настройките на компютърната система за запис и звукообработка. Студентите се запознават с принципа на действие на смесителните пултове, хардуерни и виртуални измервателни уреди.

Технология на обучението и оценяване:

Дисциплината запознава обучаваните с начините за възприемане на звука, с бинауралния слух; дават се познания за звукоотражението и звукопоглъщането, в зависимост от акустичната среда; за видовете говорители и микрофони и най-разпространените модели и марки; за микрофонните техники за запис на стерео и съраунд, за ефектите и принципите им на употреба. Получават се познания за особеностите на хардуерните и софтуерни процесори; за ефектите и принципите на употребата им.

Помощни средства на обучението: видеопрезентационна система; продукционно звукозаписно студио; компютърна работна станция с инсталирани софтуерни и хардуерни звукозаписни системи.

Провеждат се по два теста в средата и в края на всеки от двата семестъра. Разработват се поне две практически задачи. Оценяването за първа част и втора част е на база изпълнението на поставените задачи през семестъра.

СЛУХОВА ПРАКТИКА

ECTS кредити: 10 (5,0+5,0)

Седмичен хорариум:

I семестър: 2пу

II семестър: 2пу

Форма за проверка на знанията:

Текущ контрол: I

Текуща оценка: II

Семестър: I - II

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:**Гл. ас. д-р Валери Димчев**

тел.: +359 89825306

e-mail: valeridimchev@swu.bg**Анотация:**

Курсът по „Слухова практика“ е насочен към формиране на познания и слухови умения свързани с възприемането на звука – в целия честотен спектър, средствата за промяната на звуковите параметри при прилагането на различни ефекти. Учебната дисциплина има за цел да съдейства за професионалното израстване на студентите от специалността, съобразно с квалификационната им характеристика. Курсът е в две части.

Съдържание на учебната дисциплина:

В практическите упражнения се овладяват умения за разпознаване на амплитудно-честотни корекции и практически умения за определяне на динамичния обхват и реверберацията и параметрите ѝ, работа с ефекти в процеса на смесване и мастеринг. Формират се слухови умения за разпознаване на High/Low честоти, за определяне на звуковите промени при въздействие върху High/Low честотите чрез shelf/peak/notch корекции в различни по характер инструменти и музикални фрагменти. Развиват се слухови умения за средночестотни корекции; придобиват се познания за динамическа обработка на звука.

Технология на обучението и оценяване:

Придобиват се знания, относно обективно-субективния характер на човешкото възприятие; умения за определяне на ниско и високо честотния диапазон на инструменти, групи инструменти и цялостни музикални произведения; умения да разграничават слухово промените при въздействие върху високите и ниските честоти при инструменти, групи инструменти и цялостни музикални произведения. Дават се познания за психоакустическите особености на възприемането и влиянието на определени фактори и условия върху слуховото възприемане за същността на честотните корекции и устройствата и филтрите за постигането им.

Провеждат се по два теста в средата и в края на всеки от двата семестъра. Разработват се реферати. Оценяването за първа и втора част е на база изпълнението на поставените задачи през семестрите.

МУЗИКАЛНА АКУСТИКА**ECTS кредити: 5,0****Седмичен хорариум: 2л****Форма за проверка на знанията:****Текущ контрол: I****Методическо ръководство****Катедра „Музика“****Факултет по изкуствата****Лектори:****Доц. д-р Валери Пастармаджиев**

Тел. +359 887128962

email: valstz@swu.bg**Анотация:**

Курсът по „Музикална акустика“ е насочен към овладяване на основни теоретични знания за звуковите явления, възникването и развитието на тоновете

системи и устройството на музикалните инструменти. Тя намира широко приложение в редица други музикални дисциплини, като хармония, инструментознание, оркестрация, дирижиране и др. Формира познания у студентите относно разпространението на звуковите вълни, слуховия и гласовия апарат на човека, устройството на музикалните инструменти, електроакустиката и пространствената акустика.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекционния курс студентите се запознават със специфичната терминология, формират се познания относно разпространението на звуковите вълни, слуховия и гласовия апарат на човека, устройството на музикалните инструменти, електроакустиката и пространствената акустика.

Учебната дисциплина има за цел да даде познание, насочено към формиране на разбирането за основните механизми на слуховото възприятие на звуковите сигнали и структура на слуховата система. Курсът формира знания за практическо приложение в професионалното развитие на студентите от специалността, съобразно квалификационната им характеристика.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите получават знания за звука и неговите качества; устройството на музикалните инструменти; електроакустика, записване и възпроизвеждане на звук; пространствена акустика, разпространение на звука във въздуха и в затворени помещения, реверберация. Дават се познания за факторите, определящи основните характеристики на звука и свойствата на слуховата система да ги възприема, въздействието на акустическите системи и пространствените особености, скорост на звуковите вълни и пъргавината на трептене и най-важните фактори определящи стабилността и достоверността на субективната оценка. Придобиват се познания за устройствата които преобразуват звуковите вълни от акустичен към електрически сигнал и обратно.

Провеждат се два теста в средата и в края на семестъра. Разработва се реферат. Оценяването е на база изпълнението на поставените задачи през семестъра.

АУДИОМОНТАЖ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 1 л +2 у

Форма за проверка на знанията:

Текуща оценка: П

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

Гл. ас. д-р Валери Димчев

тел.: +359 89825306

e-mail: valeridimchev@swu.bg

Анотация:

Дисциплината “Аудиомонтаж” е насочена към натрупване на теоретични знания и практически умения у студентите, свързани с принципите на монтиране, миксиране и мастериране на музика, на звукови ефекти и човешки гласове за филми, за радио и телевизионни предавания, за създаването на компакт-дискове и DVD, както и за различни мултимедийни приложения, посредством употребата на съвременни

компютърни програми и работни станции. Учебната дисциплина има за цел: да изясни теоретичните способности, приложими в процеса на компютърната обработка на звукови файлове; да даде възможност на студентите да овладеят различни технологии за създаване и изменение на звукови файлове на основата на различните особености на музикалния софтуер и на действащите установени световни стандарти за компютърна обработка на звук. Курсът е в две части.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекционния курс студентите изучават теоретичните основи на аудиомонтажа. Студентите се запознават със специфичната терминология, наложена в световната практика и описана в трудовете на авторитетни специалисти. Формират се теоретически познания за спецификата на компютърната аудиообработка, както и теоретически познания за работа с Nuendo и ProTools;

В практическите упражнения се овладяват практически умения за обработка на звуковия сигнал посредством възможностите на програмите Nuendo и ProTools. Усвояват се и се прилагат на практика теоретичните знания за работа с отделните компоненти на работната станция, овладяват практически умения за монтиране на различни звукови файлове – говор и музика и прилагане на различни ефекти, обединяване на звукови и видео файлове и окончателно оформяне на готовия продукт.

Технология на обучението и оценяване:

Дават се познания за технологичните основи на аудио обработката; синхронизацията на монтираните файлове към видео картината, за която са създадени; монтира се предварително записани звукови файлове с говор, музика и звукови ефекти. Студентите се учат да миксират монтираните и синхронизирани аудио файлове, да мастерират готовият продукт. Дисциплината дава познания за основните аудиопрограми за аудио обработка и съответните настройки.

Помощни средства на обучението: видеопрезентационна система; продукционно звукозаписно студио; компютърна работна станция с инсталирани софтуерни и хардуерни звукозаписни системи.

Разработват се практически задачи през осмата седмица и в края на всеки от двата семестъра. Оценяването е на база изпълнението на поставените задачи.

ЗВУКОЗАПИС В КИНОТО И ТЕЛЕВИЗИЯТА

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 1 л +3 у

Форма за проверка на знанията:

Текуща оценка: III

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

доц. д-р Валери

Пастармаджиев тел.:

+359 73/ 588 511

e-mail: art@swu.bg

Анотация:

Курсът по “Звукозапис в киното и телевизията” е насочен към формиране на познания и практически умения за звукозаписна дейност в различните по своето естество телевизионни и кино формати. Учебната дисциплина има за цел да даде познания на студентите за работа с базови технологии в киното и телевизията, програмните средства и оптималното взаимодействие между тях при реализиране на

звукозаписната дейност и овладяване на знания за структурата и съдържанието на професионалната звукорежисьорска дейност в творческите студиа и на снимачната площадка при работа над телевизионни произведения в различните жанрове.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекциите се овладява основната теоретична материя, разпределена в два основни дяла – звуково решение на филм и специфика на звукозаписната дейност в различните телевизионни жанрове. Формират се теоретически познания за различните телевизионни формати и спецификата им при реализиране на звукозаписната дейност.

В практическите упражнения се овладяват умения за работа с техническата апаратура при реализиране на звукозаписната дейност, овладява се спецификата на звукорежисьорската дейност в различните телевизионни жанрове.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите придобиват познания и умения за търсене на закономерностите на възникване на звука, в зависимост от условията на реализация на творческия проект, използвайки в процеса техническите и технологически възможности на съвременното кинопроизводство за постигането на реалистична звукова картина. Формират се знания за основните принципи на работа в творческите студиа над телевизионните и кино произведения в различните жанрове и умения за реализиране на звукозаписна дейност независимо от условията, при които се осъществява творческият проект, за компонентите, от които зависи цялостното звуково решение на един филм.

Със студентите се провеждат практически задачи - звукозаписна дейност на открито (минимум две) и практически задачи-звукозаписна студийна дейност (минимум две). Оценяването е на база изпълнението на поставените задачи.

ЗВУКОТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ В ЕФИРНО СТУДИО

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 1 л +3 у

Форма за проверка на знанията:

Изпит: III

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

х.пр. д-р Маргарит Русев

Тел.: +359 73/ 588 511

email: rusev@bnr.bg

Анотация:

Курсът по „Звукотехника и технологии в ефирно студио” е насочен към формиране на познания, свързани с техниката и технологиите за работа със звука, с които са оборудвани звукови бродкаст апаратни и студиа – стационарни и подвижни. Формират се теоретични знания за звукотехниката в стационарни и мобилни ефирни студиа, придобиват се компетенции за работа с техниката и технологиите за звукова реализация в бродкаста.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекционния курс студентите изучават теоретичните основи на звукотехниката и технологичния процес на звука в бродкаста.

В практическите упражнения обучаваните овладяват техническите средства и технологията на работа в бродкаст студийната и извънстудийната среда.

Технология на обучението и оценяване:

Дисциплината предоставя теоритични знания за техниката и технологиите за реализацията на ефирен звук; дават се основни практически компетенции за работа с техническото оборудване и звуковите технологии в бродкаст студио, за техниката и технологиите, с които са оборудвани бродкаст аудио студиата. Получават се познания за начина на разположение на отделните компоненти, както и принципът им на действие и приложимост в процеса на програмната реализация. Придобиват се теоретични знания за компонентите на звуковата бродкаст работна станция и практически умения за структурата на звуковия процес в ефира.

Помощни средства на обучението: видеопрезентационна система; Бродкаст звуково студио; компютърно базирана звукова работна станция за бродкаст.

Решават се два теста в средата и в края на семестъра. Разработват се практически задачи. Провежда се изпит в две части. Първата част е теоретична, а втората – практическа.

ЗВУКОРЕЖИСУРА ЗА РАДИОЕФИР

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 1 л +2 у

Форма за проверка на знанията:

Текуща оценка: III

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

х.пр. д-р Маргарит Русев

тел.: +359 73/ 588 511

email: rusev@bnr.bg

Анотация:

Курсът по „Звукорежисура за радиоефир” е насочен към формиране на знания, умения и компетенции необходими за работата на звукорежисьор в програмната реализация на ефирна радиостанция. Получават се теоретични знания за технологията на радиопроизводството и ролята на звукорежисьора в него, както и компетенции за звукова реализация на радиопрограма.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекционния курс студентите изучават теоретичните основи на звукорежисурата в радиобродкаста и технологичния процес на реализация на звукова програма за радиоефира. Получават се теоретични знания за технологичния процес на ефирното радиопроизводство. Дават се познания за термините и понятийния речник на радиопредаванията.

В практическите упражнения обучаваните придобиват компетенции за практическа реализация на звуков радиопроduct, за изработка на радиосигнали и радиореклама.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите развиват умения и компетенции за прилагането на микрофонни техники, според звукоизточниците и акустичната среда в радиостудиото; за практическа работа с различните компоненти на компютърно базирани звукови работни станции за радиобродкаст. Дават се познания за характера на длъжността -

звукорежисьор за радиоефир; видовете радиопредавания, ефирната програма и технологията за производство. Обучаваните развиват умения за практическа работа на звукорежисьора в ефирната реализация.

Решават се два теста в средата и в края на семестъра. Разработват се практически задачи. Оценяването е на база изпълнението на поставените задачи през семестъра.

ЗВУКОЗАПИС, СМЕСВАНЕ И МАСТЕРИРАНЕ НА РАЗЛИЧНИ ЖАНРОВЕ МУЗИКА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 1 л +2 у

Форма за проверка на знанията:

Изпит: IV

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

Гл. ас. д-р Валери Димчев

тел.: +359 73/ 588 511

e-mail: art@swu.bg

Анотация:

Курсът по “Звукозапис, смесване и мастериране на различни жанрове музика” се изгражда върху вече добре развити знания в областта на тонрежисурата, звукозаписа и звуковия дизайн. Проследяват се всички етапи още от възникването на звука, разпространението му в акустична среда, записването му, до обработката, смесване и мастериране на крайния продукт, влияние на шумовите ефекти и тяхното преодоляване.

Съдържание на учебната дисциплина:

Формират се теоретически познания и практически умения за процеса записване съобразно условията на реализация, както и за смесването и мастерирането. В лекциите се овладява теоретичните основи при реализиране на запис и неговите особености в зависимост от условия на реализирането му.

В практическите упражнения се овладява практически умения за запис, смесване и мастериране, изчистване на шумове, съобразно акустическите особености и видът на осъществяваната дейност.

Технология на обучението и оценяване:

Придобиват се познания за реализиране на запис и особеностите му в зависимост акустичните особености на средата, въздействията на различни шумове и начини за преодоляването им, за процеса смесване и избор на ефекти, с оглед преследването на определени художествени параметри; за характерните честотни диапазони на различните стилове музика и групирания на инструменти; за влиянието на акустическите особености на помещението и разположението на микрофоните в зависимост от обособените групи и солисти. Анализират се основните етапи при реализирането на звукозаписа и се формират практически умения за процеса на смесване, в зависимост от жанровите и стиловите особености на произведението.

Студентите разработват минимум пет практически задачи. Изпитът е практически. Състои се в обработка на звукозапис.

ПОСТПРОДУКЦИЯ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2 у
Форма за проверка на знанията:
Текуща оценка: IV
Методическо ръководство
Катедра „Музика“
Факултет по изкуствата
Лектори:
Ас. д-р Венцислав Мицов
тел.: +359 73/ 588 511
e-mail: art@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Постпродукция“ е насочен към формиране на знания, умения и компетенции необходими при реализиране цялостната постпродукция на видео филми. Учебната дисциплина има за цел усвояване на основните етапи при постпродукцията на видео материали и овладяване на практически умения за реализиране процеса на звуковата постпродукция при подготовката на аудио материала и синхронизирането му към съответните видео кадри.

Съдържание на учебната дисциплина:

В практическите упражнения студентите овладяват теоретични познания и практически умения за реализиране на постпродукционния процес, свързан със синхронизиране на звука към видеоматериали и допълнителни аудио операции, в зависимост от особеностите на видео материала. Формират се теоретични знания за основните постпродукционни етапи; за основните закономерности при монтажа на звука и проблеми възникващи в практиката.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите придобиват практически умения за синхронизиране на звук към кадрите във видео материали, за постпродукцията – процеси и етапи; за принципа на монтажа на видео кадри. Дават се познания за основните процеси при постигането на синхронизация между звук и видео; за основните дейности, свързани със синхронизацията на звук към видео; за основните проблеми възникващи при синхронизацията на звук към видео. Формират се практически умения за вмъкване на звук и глас към видео материали.

Помощни средства на обучението: видеопрезентационна система; софтуер за практически дейности.

Със студентите се провежда тест в средата на семестъра, а разработваните практически задачи са минимум три. Оценяването /текуща оценка/ е на база изпълнението на поставените дейности през семестъра.

ЗВУКОРЕЖИСУРА ЗА ЕФИРНА ТЕЛЕВИЗИЯ

ECTS кредити: 2,0
Седмичен хорариум: 2 у
Форма за проверка на знанията:
Текуща оценка: IV
Методическо ръководство
Катедра „Музика“
Факултет по изкуствата
Лектори:
х.пр. д-р Емил Трайчев

тел.: +359 73/ 588 511

e-mail: art@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Звукорежисура за ефирна телевизия” е насочен към формиране на знания, умения и компетенции необходими за работата на звукорежисьор в различни телевизионни предавания. Учебната дисциплина има за цел формиране на знания, умения и компетенции за технологията на програмната реализация на звукова телевизионна програма.

Съдържание на учебната дисциплина:

В практическите упражнения обучаваните придобиват компетенции за практическа реализация на звуков продукт в различни телевизионни формати. Формират се теоретични знания за технологията на телевизионното производство и ролята на звукорежисьора в него и за звукова реализация на различни телевизионни формати.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите придобиват умения за прилагането на микрофонни техники, според звукоизточниците и особеностите на акустичната среда, за практическа работа с различните компоненти на компютърно базирани звукови работни станции за аудио бродкаст. Те се запознават с характера на длъжността – звукорежисьор и видовете ТВ предавания, ефирната програма и технологията за производство. Развиват се умения за практическа работа на звукорежисьора в ефирната реализация и се придобиват компетенции за изработка на ТВ аудио сигнали и реклама.

Помощни средства на обучението: видеопрезентационна система; ефирно аудио студио; компютърно базирана звукова работна станция за ТВ аудио бродкаст.

Решават се два теста в средата и в края на семестъра. Разработват се практически задачи. Оценяването е на база изпълнението на поставените задачи през семестъра.

МУЗИКАЛЕН ИНСТРУМЕНТ ПО ИЗБОР. ПИАНО

ECTS кредити: 8 (4,0+4,0)

Седмичен хорариум:

I семестър: 2 п.у.

II семестър: 2 п.у.

Форма за проверка на знанията:

Изпит : I

Текуща оценка: II

Семестър: I - II

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

проф. д.н. Йордан Гошев

гл.ас. д-р Цветомира Съботинова

тел.: +359 73/ 588 511

e-mail: goshev@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Музикален инструмент по избор. Пиано” – 1 и 2 част подпомага развитието на основните музикални способности, изпълнителските умения и

художествената креативност на студентите. В процеса на овладяване и усъвършенстване на клавирните умения нарастват възможностите на студентите за обогатяване на тяхното музикално мислене. Учебната дисциплина има за цел да формира технически сръчности и умения при музициране на пиано, да подпомага бъдещата им сценична изява и обучението им при изучаването на други дисциплини, свързани със специалността „Електронни технологии в музиката”.

Съдържание на учебната дисциплина:

В практическите занятия те овладяват основни видове клавирни техники, различни начини за постигане на динамична нюансировка и артикулационно многообразие, разнообразен в стилово и жанрово отношение репертоар. Задачите, поставени по време на практическите упражнения се изработват самостоятелно, а проверката се реализира по време на следващото практическо упражнение. С оглед спецификата на обучение по тази дисциплина, практическите часове се реализират индивидуално с всеки един студент.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите изпълняват леки клавирни пиеси, прилагат различни технически похвати и умения, съобразно спецификата на конкретното произведение, пресъздават разнороден и разнообразен в стилово и в жанрово отношение репертоар. Студентите се учат да постигат бърз и точен прочит на лека клавирна и песенна фактура, свирят a prima vista.

Студентите участват в закрыта и открыта класова среща. Изпитът по „Музикален инструмент по избор. Пиано” в първи семестър е практически и се състои в изсвирване на цялостна програма. За формиране на текущата оценка през втори семестър се изисква по отделните дейности студентът да е икарал поне минимумът от усолвни единици. В противен случай се явява на изпит.

МУЗИКАЛЕН ИНСТРУМЕНТ ПО ИЗБОР. АКОРДЕОН

ECTS кредити: 8 (4,0+4,0)

Седмичен хорариум:

I семестър: 2 у

II семестър: 2 у

Форма за проверка на знанията:

Изпит : I

Текуща оценка: II

Семестър: I - II

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

проф. д.н. Румен Потеров

тел: +359 73 588 533

e-mail: poterov@swu.bg

Анотация:

Чрез дисциплината “Музикален инструмент по избор. Акордеон” се формират основни двигателни умения, необходими на студентите за изпълнението на леки пиеси с различна образна характеристика. Наред с овладяването на основните методически единици, студентите формират и умения за правилно артикулиране с меха и

динамическо изграждане в основните артикулации легато и стакато, както и умения за правилен подбор на дискантови и басови регистри.

Съдържание на учебната дисциплина:

В упражненията студентите овладяват основните видове акордеонни техники – легато и стакато в дискантовата и стакатова техника в баса в произведения от вокалната и инструментална българска и чуждестранна литература. Учебната дисциплина има за цел да формира начални изпълнителски умения за изпълнение на елементарни мелодии с две ръце, да формира умения за правилно движение на меха и постигане на различни динамически нюанси.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите овладяват дискантовата и басова техника, необходима за изпълнение на по-сложни в техническо отношение пиеси от вокалната и инструментална българска и чуждестранна литература. Обучаваните изпълняват упражнения поотделно с двете ръце и заедно чрез последователно редуване на ръцете, изпълняват акорди в лява ръка в първа и втора позиция, изпълняват артикулации легато и стакато в дисканта.

Студентите свирят на закрыта и открыта класова среща, изпълняват и a prima vista. Изпитът по „Музикален инструмент по избор. Акордеон” в първи семестър е практически и се състои в изсвирване на цялостна програма. За формиране на текущата оценка през втори семестър се изисква по отделните дейности студентът да е икарал поне минимумът от условни единици. В противен случай се явява на изпит.

МУЗИКАЛЕН ИНСТРУМЕНТ ПО ИЗБОР. СИНТЕЗАТОР

ECTS кредити: 8 (4,0+4,0)

Седмичен хорариум:

I семестър: 2 у

II семестър: 2 у

Форма за проверка на знанията:

Изпит : I

Текуща оценка: II

Семестър: I - II

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

х. пр. д-р Маргарит Русев

тел.: +359 73/ 588 511

e-mail: rusev@bnr.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Музикален инструмент по избор. Синтезатор“ подпомага развитието на основните музикални способности, изпълнителските умения и художествената креативност на студентите чрез работа с клавишен синтезатор. В процеса на овладяване и усъвършенстване на изпълнителските умения нарастват възможностите на студентите за обогатяване на тяхното музикално мислене. Дисциплината подпомага обучението при изучаването на други дисциплини, свързани със специалността „Електронни технологии в музиката”.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дисциплина формира технически сръчности и умения при музициране с клавишен синтезатор и подпомага бъдещата сценична изява на студентите. В

практическите упражнения студентите овладяват основни видове изпълнителски техники при свирене със клавишен синтезатор (с и без автоматичен акомпанимент), различни подходи за постигане на динамична нюансировка и артикулационно многообразие съобразени с конкретни инструментални тембри. У студентите се формират основни теоретични познания за технико-изпразните възможности на инструмента.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите изпълняват леки пиеси за клавишен синтезатор като внушават музикално-художествени образи и идеи, заложи в композициите, прилагат различни технически похвати и умения, съобразно спецификата на конкретното произведение. Формират се умения за използването на контролери – Sustain pedal, Volume pedal, изучават се техники на свирене с Pitch Bender и Modulation Wheel; формират се умения за изпълнение на по-сложни техники на звукоизвличане, артикулации, динамики и тембри, свири се a prima vista.

Студентите участват в закрыта и открыта класова среща. Изпитът по „Музикален инструмент по избор. Синтезатор” в първи семестър е практически и се състои в изсвирване на цялостна програма. За формиране на текущата оценка през втори семестър се изисква по отделните дейности студентът да е икарал поне минимумът от условни единици. В противен случай се явява на изпит.

ПСИХОАКУСТИКА - ОСОБЕНОСТИ НА ВЪЗПРИЯТИЕТО

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л

Форма за проверка на знанията:

Изпит: I

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Валери Пастармаджиев

Тел. +359 887128962

email: valstz@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Психоакустика – особености на възприятието” е насочен към изследване на отношенията между акустични обекти във физическия свят и слуховите възприятия, т.е. с начините на взаимодействие на физиката и физиологията, в процеса на създаване на звукови възприятия. Познаването на основите на психоакустиката е важно за всички, които се обучават и работят в сферата на звуковите технологии.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният курс по учебната дисциплина “Психоакустика” въвежда студентите приоритетно в изясняване мястото и ролята на психоакустиката в дейността на звукорежисьора и установяване на връзка между основните параметри на звуковия процес и неговото субективно възприятие /сила, височина, тембър/. Чрез дисциплината се усвояват законите на взаимовръзка между обективните параметри на звуковите сигнали и субективните слухови усещания. Студентите се запознават с основните закономерности на възприятие на музиката и речта, съвременните методи за анализ и синтез на звуковите сигнали основаващи се на законите на слуховото възприятие.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите придобиват познания за връзката между основните параметри на звуковия процес и неговото субективно възприятие, овладеят навики за установяване принципите на формиране на интервалите и механизмите на усещане на обертоновите редици, консонансите и дисонансите в музикалните съзвучия, необходими в работата им по звукозаписите, обработката и предаването на музикалните и гласови сигнали. Дават се познания за аурализацията като процес на превръщане на звуковото поле в чуваем звук по пътя на физическото или математическо моделиране; за слуховата илюзия и различните ѝ прояви, в зависимост от вида на сигнала и способите за въздействие върху него.

Провеждат се два теста в средата и в края на семестъра. Подготвя се и реферат. Изпитът е по конспект.

ТРЕНИНГ НА МУЗИКАЛНИЯ СЛУХ

ECTS кредити: 8, 0 (4,0 +4, 0)

Седмичен хорариум: 2 у

Форма за проверка на знанията:

Изпит: I, II

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Валери Пастармаджиев

Тел. +359 887128962

email: valstz@swu.bg

Анотация:

Обучението по учебната дисциплина “Тренинг на музикалния слух” е насочена към усъвършенстване на уменията за слухово анализиране на елементите в музиката, тяхното записване с общоприетата нотно-знакова система и вокално възпроизвеждане. У студентите се изгражда усет за слухово възприемане на многогласие, както и умение да изпълняват, анализират и записват народни мелодии в различни ладове и размери.

Съдържание на учебната дисциплина:

В практическите упражнения по учебната дисциплина “Тренинг на музикалния слух” студентите усъвършенстват уменията си за слухово възприемане, възпроизвеждане и записване на едногласни мелодии, овладяват умения за слухово възприемане и вокално изпълнение на народни мелодии. Практическите упражнения се осъществяват по традиционния начин, като се подкрепя с музикални примери от различна по стил и жанр музика. Разработват се солфежите, които студентите трябва да научат чрез самостоятелна работа.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите придобиват умения за изпълнение на едногласни мелодии в различни стиллове и от различни епохи по ноти в тоналности до четири знака с алтерации; развиват се умения за анализиране на нотни записи в тоналности до 7 знака. Студентите разпознават и записват диктовки с алтерации. Формират се умения за вокално възпроизвеждане на разнообразни интонационно-ритмически диктовки с алтеровани първа, втора и четвърта степен, умения за възпроизвеждане и запис на ритмически модели характерни за джаз и поп музиката.

Изпитът е практически. Състои се в солфежиране на пет едногласни и пет двугласни диктовки от изучаваните през семестъра, в тоналности с три и четири знака, които са предварително зададени по време на практическите упражнения. Изпълнява се един солфеж от пръв поглед (а прима виста).

АРАНЖИРАНЕ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л

Форма за проверка на знанията:

Изпит: I

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

Ас. д-р Венцислав Мицов

тел.: +359 73/ 588 511

e-mail: art@swu.bg

Анотация:

Курсът по “Аранжиране” е насочен към придобиване на основни теоретични знания и практически умения относно принципите на аранжиране за различните формации еднородни и разнородни хорови състави, създаване на акомпанимент към детска песен и обработка на народни мелодии. Студентите се подготви за бъдещата им педагогическа дейност като натрупат опит в създаването на клавирни съпроводи към песни, които са заложи в програмите по музика за общообразователното училище.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекционния курс се овадяват основите на аранжирането за хор и създаването на клавирен съпровод. Създават се практически умения за работа със състави и приспособяване на българска и чужда музикална литература за конкретната вокална формация. Студентите изучават специфичните особености на българския музикален фолклор, създават се обработки, които се основават на автентичните интонационни закономерности.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите аранжират фолклорна мелодия за двугласен хор, създават клавири по зададена песен, аранжират многогласна песен (над 4 гласа) за еднороден тригласен хор. Също така студентите аранжират едногласни и многогласни песни с употребата на училищен инструментариум, разкрива се значението на прозодията във вокалната музика.

Студентите разработват писмени задачи през семестъра. Изпитът е в писмена форма и включва аранжимент на многогласна училищна хорова песен и клавирен съпровод на песен, която присъства в учебниците по музика за ОУ.

ЕЛЕКТРОННИ МУЗИКАЛНИ ИНСТРУМЕНТИ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 1 л +1 у

Форма за проверка на знанията:

Изпит: I

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата**Лектори:****Х. пр. д-р Маргарит Русев**

тел.: +359 73/ 588 511

e-mail: rusev@bnr.bg**Анотация:**

Чрез обучението по “Електронни музикални инструменти” студентите придобиват знания за съвременните музикални електронни технологии. Учебната дисциплина има за цел да подготви студентите да използват електронен музикален инструмент в студийна среда и на сцена, да се изгради понятиен и терминологичен речник из областта на електронните музикални технологии. У студентите се формират комплексни компетенции и музикални способности съобразно бъдещата им професия.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекционния курс студентите се запознават с историята на възникването и развитието на електронните музикални инструменти и потребителския интерфейс.

В практическите упражнения студентите формират умения за работа с потребителския интерфейс на електронен музикален инструмент. Изграждат се компетенции за работа с основните приложения и функции на инструментите. У студентите се изграждат умения за музициране с електронен музикален инструмент.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите се запознават с електронния музикален клавишен инструмент и развиват умения за работа с основните компоненти за управление и контрол, както и с потребителския интерфейс. Обучаваните разполагат със студийна среда като се усвояват базови техники за звукоизвличане с различните тембри. Развиват се умения за запис на кратки композиции в секуенсера на електронен музикален инструмент.

Със студентите се провеждат сценични изяви. Изпитът се реализира чрез тест.

МУЗИКАЛЕН АНАЛИЗ**ECTS кредити: 4,0****Седмичен хорариум: 1 л +1 у****Форма за проверка на знанията:****Текуща оценка: II****Методическо ръководство****Катедра „Музика”****Факултет по изкуствата****Лектори:****проф. д-р Иванка Влаева**

тел: +359 73 588 533

e-mail: vlaeva@swu.bg**Анотация:**

Обучението по “Музикален анализ” е насочено към формиране на умения за музикалноестетически анализ на произведения от различни исторически епохи, жанрове и форми. Дисциплината запознава студентите със закономерностите на музикалното мислене, формират се аналитични навици и критерии чрез изучаване и използване на системата на музикалноизразните средства и музикалните форми.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекционния курс студентите се запознават с основни понятия и базисни знания за музикалния анализ и форми. Усвоява се системата на музикалноизразните средства функционираща в единен комплекс, но също така се разглеждат богатите възможности на нейните отделни компоненти. Изучават се характеристиките на музикалния тематизъм. Студентите се запознават със синтаксиса на музикалните форми.

В практическите упражнения се формират познания за действието на музикалноизразните средства в музикални композиции от различни исторически епохи и жанрове. Анализират се логическите и структурообразуващите функции при изграждане на музикални композиции.

Технология на обучението и оценяване:

Студентът усвояват познания за спецификата на музикалния език и музикалните форми. Придобиват се умения за разкриване разнообразните възможности на музикалните средства, материализиращи образно-емоционалното съдържание на музиката и съответстващите структурни форми. Студентите придобиват знания за аналитично възприятие и усвояване на структурните и композиционните особености на музикалните форми, знания за системата на изразните средства, за системата на музикалния тематизъм, за формообразуващите принципи в музиката.

Студентите разработват анализи на музикални творби, изготвят реферати. Оценяването е на база изпълнението на поставените задачи през семестъра.

ОЗВУЧАВАНЕ НА КОНЦЕРТ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2 у

Форма за проверка на знанията:

Текуща оценка: II

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Валери Пастармаджиев

Тел. +359 887128962

email: valstz@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Озвучаване на концерт” е насочен към формиране на практически умения свързани с технологията на озвучаване и звукозапис на концертна изява в зависимост от вида, състава, стилите особености на репертоара, мястото на провеждане на събитието. Студентите придобиват теоретични знания за технологията на озвучаване на концертните зали и открити пространства. Обучаваните също така получават знания за спецификата на организация и реализиране на отделните етапи на дейността в областта на звукозаписа, звукоусилването и акустиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

В практическите упражнения студентите прилагат теоретичните познания в реална среда, придобиват умения за реализиране на основните акустически закони, изхождайки от особеностите на пространството и творческите концепции. В съответствие с акустическите особености се извършва подбор на необходимото количество микрофони и озвучителна техника, осъществява се технологията на записа и звукоусилването, динамическия диапазон и честотни характеристики.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите придобиват умения за бърза и адекватна реакция при неочаквани промени на сцената, за прилагане на различни ефекти за корекция на гласа, музиката или шумовете, за включване на изкуствена реверберация в съответствие с поставените драматургически задачи. Обучаваните използват различни микрофонни системи, планират озвучителния процес и спецификата на отделните етапи. У студентите се формират умения за разработване на цялостна организация на озвучителния процес в зависимост от особеностите на концертната изява и акустически параметри на пространството.

Студентите провеждат два теста и разработват план за концертно озвучаване по определени параметри.

Помощни средства на обучението: видеопрезентационна система, продукционно звукозаписно студио, компютърна работна станция с инсталирани софтуерни и хардуерни звукозаписни системи.

Текущата оценка се формира на основата на изпълнението на всички дейности предвидени за семестъра.

ОЗВУЧАВАНЕ НА ТЕАТРАЛЕН СПЕКТАКЪЛ**ECTS кредити: 4,0****Седмичен хорариум: 2 у****Форма за проверка на знанията:****Текуща оценка: П****Методическо ръководство****Катедра „Музика”****Факултет по изкуствата****Лектори:**

Гл.ас. д-р Валери Димчев

тел.: +359 89825306

e-mail: valeridimchev@swu.bg**Анотация:**

Курсът по „Озвучаване на театрален спектакъл” е насочен към формиране на практически умения свързани с технологията на озвучаване и звукозапис на театрален спектакъл в зависимост от броя на участниците и акустическите особености на пространството (открито или закрито). Формират се теоретични познания и практически умения за технологията на записа и звукоусилването на актьорските гласове, произтичащи от акустическите особености на пространството, специфика на гласа – сила, тембър и честотни характеристики.

Съдържание на учебната дисциплина:

В практическите упражнения студентите прилагат теоретичните познания в реална среда, придобиват умения за прилагане на основните акустически закони, изхождайки от особеностите на пространството и творческите концепции и на тази основа подбор на необходимото количество микрофони и озвучителна техника; технологията на записа и звукоусилването в съответствие с акустическите особености, динамическия диапазон и честотни характеристики. Студентите овладяват практически опит при свързването и настройки на оборудването, придобиват навики за озвучаване и звукозапис на театрална постановка, в зависимост от акустическите параметри.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите получават знания, относно планирането на техническото обезпечаване на театрална постановка, умения за работа в различни условия и за прилагане на различни ефекти за корекция на гласа, шумовете и музиката. Студентите също така формират умения за включване на изкуствена реверберация в съответствие с поставените драматургически задачи, да прилагат различни микрофонни системи и да оперират с по-голямо количество микрофони. Обучаваните развиват умения за разработване на цялостна организация на озвучителния процес в зависимост от особеностите на театралната изява и акустически параметри на пространството.

Със студентите се провеждат два теста и се разработва план за театрално озвучаване по определени параметри.

Помощни средства на обучението: видеопрезентационна система, редуциционно звукозаписно студио; компютърна работна станция с инсталирани софтуерни и хардуерни звукозаписни системи.

Оценката се формира на основата на изпълнението на всички дейности предвидени за седми семестър.

АКУСТИКА НА МУЗИКАЛНИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 1 л + 2 у

Форма за проверка на знанията:

Изпит: III

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Валери

Пастармаджиев Тел. +359

887128962

email: valstz@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Акустика на музикалните инструменти“ е насочен към изучаване на акустичните процеси в музикалните инструменти и физичните процеси и явления, които ги обуславят. Представят се основни теоретични знания за звукообразуването, възникването и развитието на тоновите системи и звукооформянето и излъчването на звука на музикалните инструменти. Дисциплината намира широко приложение в редица други музикални дисциплини, като хармония, инструментознание, оркестрация, дирижиране и др.

Съдържание на учебната дисциплина:

В лекционния курс студентите се запознават със специфичната терминология, формират се познания у студентите относно разпространението на звуковите вълни, устройството на музикалните инструменти, електроакустиката и пространствената акустика.

В практическите упражненията студентите придобиват знания за акустиката, устройството, звукообразуването и звукоизлъчването на различните групи музикални инструменти както от естествен характер, така и чрез компютърни симулации. Слушат се музикални композиции и се определя характера на слуховото възприятие на музикалните сигнали.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите изучават звука и неговите качества, устройството и звукообразуването на музикалните инструменти и техните акустическите особености. Получават се знания за разпространението на звука във въздуха и в затворени помещения, за основните физически принципи, звуковото налягане, скорост на частиците, силата на звука, скоростта на звука, дължина на вълната. Също така обучаваните придобиват познания за звуковите трептения в механични системи и като функция от времето. Студентите се запознават с различните видове музикален строй, звукоизвличане, звукообразуване и звукоразпространение на различните групи музикални инструменти;

В края на семестъра студентите полагат тест, състоящ се от 20 въпроса.

САУНД ДИЗАЙН

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 3 у

Форма за проверка на знанията:

Текуща оценка: III

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

Ас. д-р Венцислав

Мицов

тел.: +359 0878 461468

e-mail: art@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Саунд дизайн” е насочен към формиране на знания, умения и компетенции необходими при реализиране звуковата постпродукция – цялостния звуков дизайн. Студентите получават познания за същността и особеностите на саунд дизайна, за отделните етапи при реализирането му. Формират се умения за финална звукообработка, овладяват се техники и методи на работа и техническо обезпечаване при реализирането на звуковата постпродукция.

Съдържание на учебната дисциплина:

В практическите упражнения студентите овладяват теоретичните основи за ключовите етапи в саунд дизайна. Усвояват се усвояване основните етапи, принципи на работа и специфика при звукообработката и овладяване на технологиите във втория по важност основен процес в постпродукцията след монтажа и наслагването на звуковите файлове, а именно тяхната обработка и окончателно завършване.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите получават теоретични знания за технологичния процес на реализация на финалния процес на саунд дизайна и практически умения за звукообработка и финализиране на творчески проекти. Обучаваните придобиват знания за фоновите ефекти и възможностите за постигането чрез тях на обемна и реалистична звукова картина. Формират се познания за особеностите при създаването и прилагането на звукови ефекти за реклами и филми, видео игри, чатове, сайтове, виртуални светове и пр.

Помощни средства на обучението: видеопрезентационна система, софтуер за практически упражнения.

Провежда се тест и минимум три практически задачи. Оценяването /текуща оценка/ е на база изпълнението на поставените дейности през семестъра.

КОМПОЗИЦИЯ НА ИНТЕРАКТИВНА МУЗИКА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 3 у

Форма за проверка на знанията:

Текуща оценка: III

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Валери

Пастармаджиев Тел. +359

887128962

email: valstz@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Композиция на интерактивна музика” е насочен към формиране на практически умения свързани с принципите и техническите средства за създаване на интерактивна музика, приложима към компютърни/видео игри, софтуерни приложения, филмова и медийна музика. Студентите придобиват практически умения и навици за работа с различните технологии и софтуерни приложения за композиция, аранжиране, оркестриране и обработка на музика, която е във взаимодействие с видео изображение/картина/.

Съдържание на учебната дисциплина:

В практическите упражнения студентите прилагат теоретичните познания за методите за звуково представяне и специфични техники при създаването на компютърна симулация. Те употребяват знанията си за работа с музикален софтуер и виртуални синтезатори, за създаване на музика приложима към интерактивна среда. Студентите формират умения за преодоляване на техническите, композиционни и оркестраторски проблеми при компютърна симулация. Придобиват се практически умения за изразяване на определен тематичен характер или ситуация от видео изображение чрез създаване на интерактивна музика.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите придобиват умения за приложение на стилистично разнообразие съобразено с определена интерактивна среда, за планирането и спецификата на отделните етапи при използването на интерактивни системи. Обучаваните също така формират и умения за разработване на цялостна организация на композиционния процес в зависимост от особеностите на художествено-творческите изисквания към отделните проекти, за употребата на софтуерни секвенсери и работа със софтуерният секвенсер Pro Tools – основни функции, създаване и настройка на проект, настройка и работа с виртуални инструменти.

Помощни средства на обучението: продукционно звукозаписно студио, компютърна работна станция с инсталирани софтуерен секвенсер и хардуерни звукозаписни ситеми, MIDI клавиатура/контролер, звуков интерфейс, звуковъзпроизвеждаща техника и др.

Студентите разработват два малки проект (създаване на музика /фрагмент/за видео игра, музика за реклама или др.) и един голям проект (създаване на музика за късометражен филм).

Крайната оценка за семестъра се формира като средносумарна от упоменатите дейности през семестъра.

ИНТЕГРАЦИЯ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА СОФТУЕРНИ ПРОГРАМИ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2 л + 1 у

Форма за проверка на знанията:

Изпит: Ш

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

Гл.ас. д-р Валери Димчев

тел.: +359 89825306

e-mail: valeridimchev@swu.bg

Анотация:

Целта на дисциплината „Интеграция и взаимодействие на софтуерни програми” е да изгради необходимите познания и умения, позволяващи свободен обмен на цялостни музикални проекти, файлове, идеи между различните аудио/видео софтуерни програми и приложения. Учебната дисциплина има за цел да даде необходимата подготовка, така че студентите да могат да синхронизират различни програми при работа по даден проект, да ги подготви за съвместна работа с композитори, студиа, музиканти, при което се налага обмен, архивиране, трансфер на работни проекти, файлове.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният курс е структуриран в четири части. В него се анализират и изучават основните методи и подходи при обмен на файлове между различни компютърни програми, както и съвременните принципи и правила, позволяващи едновременната работа с две или повече софтуерни приложения.

В практическите упражнения студентите самостоятелно разработват технологичните модели на работа, изграждат своите практически умения при изпълнение на предварително зададените задачи. Запознават се с начините и подходите при разрешаването на определена задача или изискване.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите се запознават и боравят свободно с начините и принципите при обмяна на MIDI и AUDIO файлове между различни софтуерни програми. Те импортират/експортират, синхронизират по дадено темпо и размер различни LOOP откъси. Обучаваните създават свои и отварят външни OMF проекти, архивират проекти и трансферират информацията на различни носители и чрез интернет или физически носители на информация. Обучаваните се запознават с протокола REWIRE, синхронизиращ две отделни програми. Студентите също така създават свой проект, включващ DAW и нотописна програма или LOOP приложение (напр. Pro Tools и Sibelius или Pro tools и Reason) и работят с външни приложения, виртуални инструменти. Обучаваните използват различните стандарти – VST, VSTI, AAX, AU.

Със студентите се провеждат два теста и се разработват практически задачи. Изпитът е писмен като се разработват два теоретични въпроса.

ДУБЛАЖ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 3 у

Форма за проверка на знанията:

Изпит: IV

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

доц. д-р Клавдия Камбурова

тел.: +359 73/ 588 511

e-mail: kamburova@swu.bg

Анотация:

Курсът на обучение по „Дублаж“ цели да даде на студентите от магистърската програма стабилни познания - теоретични и практически. Очаква се те да им дадат сигурност в уменията за работа свързана с дублажа – по отношение на подготовка, изпълнение, съвместна работа на актьор и звуков режисьор. Професионалната работата пред микрофон може да бъде осъществена в радиопредавания или, при възможност, да се реализира в студиата за дублаж и нахсинхрон, озвучаване на реклами, аудио книги и др. Теоретичните и практически знания, които получават студентите-магистри ще им послужат за успешно реализиране в областта на радио и телевизионните формати.

Съдържание на учебната дисциплина:

В практическите упражнения студентите овладяват конкретни умения за реализиране на различни видове дублаж, в това число и всички предварителни дейности, необходими за реализирането съответния дублаж. Студентите формират познания и практически умения за осъществяване на радио и ТВ дублаж и практически умения за осъществяване дублаж на електронни книги, анимационни филми и игри.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите придобиват умения за четене и художествена гласова интерпретация на непознат текст, за боравене със звукови и говорни характеристики на герои от филми и телевизионни постановки, за развитие на собствена специфична техника, за постоянно изследване и импровизация. Обучаваните придобиват познания относно различните видове дублаж и за реализиране му в радиото и телевизията.

Студентите разработват звуков дублаж на филмов откъс и изпълняват практически задачи. Окончателната оценка се формира на базата на изпълнените през семестъра дейности.

ВИДЕОМОНТАЖ И АФТЪРЕФЕКТИ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 3 у

Форма за проверка на знанията:

Изпит: IV

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

доц. д-р Клавдия Камбурова

тел.: +359 73/ 588 511

e-mail: kamburova@swu.bg

Анотация:

Курсът на обучение по „Видеомонтаж и автъррефекти“ цели да даде на студентите от магистърската програма теоретически познания и да формира практически умения за монтаж, автъррефекти, за основните настройки и параметри при работа с тях. Формират се умения за самостоятелно усвояване на нови програми или версии на използваните до сега.

Съдържание на учебната дисциплина:

В практическите упражнения студентите получават теоретични познания и формират практически умения за работа с необходимия за видеомонтажа и постигането на автъррефекти софтуер, за алгоритъма на действия при реализирането на видеомонтажа и постигането на различни ефекти.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите създават композиция на timeline и използват ключови кадри (keyframes), променят стойностите за преобразуване: координати на опорна точка, позиция, завъртане и прозрачност, както и да боравят с многослойно съдържание. Обучаваните работят с трите вида отношения на ключовите кадри: линейно, Безие и задържане. Студентите развиват умения за работа с анимация с текст и обекти, внасят се маски, маски на слой, фон от Photoshop и Illustrator, комбинират жива картина със статични снимки. Също така се използват различни режими за сливане за цветни корекции, смяна на плътност, промяна на острота във живи видео изображения и снимки.

Разработват се практически задачи – звуков дублаж на филмов откъс – два броя и практически задачи. Изпитът също е практически. Състои се в писмен анализ на изготвяните по време на семестъра задачи.

ОБРАБОТКА НА СИГНАЛИ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 3 у

Форма за проверка на знанията:

Изпит: IV

Методическо ръководство

Катедра „Музика“

Факултет по изкуствата

Лектори:

Гл. ас. д-р Валери

Димчевтел.: +359

89825306

e-mail: valeridimchev@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Обработка на сигнали“ е насочен към формиране на знания, умения и компетенции необходими за самостоятелна работа със отделни звукови ефекти, семпли, както и класифицирането и подреждането им по различни показатели. Целта на тези взаимосвързани дейности е създаване на звукови библиотеки, които могат да съдържат ефекти (FX), лупове (LOOP), виртуални инструменти. Изработените звукови библиотеки могат да имат широко приложение в телевизионното и филмово оформление, интернет приложения, композиране на акустична или електронна музика, и др.

Съдържание на учебната дисциплина:

В практическите упражнения студентите получават знания и умения относно използваните формати на звукозапис в съвременните технологии със съответните резолюции – семплинг честота и бит, теренен запис на звукови ефекти (FX) и изработка на звукови библиотеки, работа с loop технологията, изработка на виртуални инструменти.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите записват звукови източници на закрито и открито, редактират записаните файлове и ги подреждат по определен показател, изработват завършени звукови библиотеки и семплирани виртуални инструменти. Обучаваните придобиват познания относно съвременните аудио формати, техните технически характеристики и сфери на използване, изяснява се процеса на конвертиране от един формат в друг. Студентите изграждат навици и умения за подреждането на звуковите файлове по различни показатели, придобиват познания за това какво е loop, видове, начини за приложение в съвременната музика. У тях се изграждат технически умения за самостоятелна изработка на loop от различни типове инструменти – ударни, аккомпаниращи, мелодични инструменти.

Със студентите се провеждат два теста и практически задачи. Изпитът е писмен като се разработват два теоретични въпроса от конспект.

ТЕХНОЛОГИЯ НА ЗВУКОЗАПИСА НА ОТКРИТО

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 3 у

Форма за проверка на знанията:

Изпит: IV

Методическо ръководство

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектори:

х.пр. д-р Емил Трайчев

тел.: +359 73/ 588 511

e-mail: art@swu.bg

Анотация:

Курсът по “Технология на звукозаписа на открито” се изгражда върху вече добре развити знания в областта на тонрежисурата, звукозаписа и звуковия дизайн. Проследяват се всички етапи още от възникването на звука, разпространението му в акустична среда, записването му, до обработката, смесване и мастериране на крайния продукт, влияние на шумовите ефекти и тяхното преодоляване.

Съдържание на учебната дисциплина:

В практическите упражнения се овладяват умения за запис, смесване и мастериране, изчистване на шумове, съобразно особеностите на открития терен и видът на осъществяваната дейност. Формират се теоретически познания и практически умения за реализиране на смесването и мастерирането.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите получават познания за реализиране на запис и особеностите му в зависимост акустичните специфики на средата, въздействията на различни шумове и начини за преодоляването им. Обучаваните придобиват познания за процеса смесване и избор на ефекти, с оглед преследването на определени художествени параметри, за процеса мастериране. В процеса на работа се придобиват теоретични познания за

основните принципни положения. Формират се практически умения за реализиране на запис на открито, получават се насоки за реализиране на запис на глас, инструменти, камерни ансамбли, симфоничен оркестър и запис на филмова ТВ продукция.

Със студентите се провеждат два теста и се осъществяват практически задачи. Изпитът е писмен като се разработват два теоретични въпроса от конспект.